

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

Centrale Commissie Dierproeven

Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Betreft:
Gebruikersplatform CCD

Aanwezig:

Dr. J. M. Fentener van Vlissingen namens NFU
Dr. P. Bertens namens Nefarma
Prof. Dr. J. Smits namens VSNU
Prof. Dr. C. de Zeeuw namens KNAW
Dr. T. Coenen namens IvD-Platform io (vervangt Dr. H.J.M. Blom)
Vertegenwoordiger NVA

Namens de CCD:

Prof. Dr. L.J. Hellebrekers, Voorzitter CCD
Prof. Dr. B. Blaauboer, Vicevoorzitter CCD
Ing. F.A. Klatter, Lid CCD
Dr. A.W.M. Rijnders, Lid CCD
Prof. Dr. E.N. Stassen, Lid CCD
Ir. G. de Peuter, Algemeen Secretaris CCD
R. Goeman, LLB, Secretaris CCD

Afwezig:

Dr. Ir. I. Vijn namens HollandBIO
Drs. B.G.M. Eussen namens Fidin
Ir. F.T. Vriese namens Netwerk Groene Bureaus

1. Opening en welkom door voorzitter CCD

De voorzitter van de CCD opent de bijeenkomst en geeft aan dat er een vertegenwoordiger van de NVA als toehoorder zal deelnemen. Mevrouw Coenen is namens het IvD platform aanwezig.

2. Samenstelling gebruikersplatform

De samenstelling is uitgebreid met een vertegenwoordiger van het IvD platform en een toehoorder namens de NVA. De huidige samenstelling is, gezien de reikwijdte, voldoende basis voor komende bijeenkomsten. Het streven is om de volgende bijeenkomst een neutrale voorzitter te hebben. De CCD heeft hiervoor potentiële kandidaten met een goede staat van dienst in wetenschap en bestuur benaderd, nog zonder uitkomst. Suggesties vanuit het gebruikersplatform kunnen worden gemeld aan de Algemeen Secretaris.

Opgemerkt wordt dat de grote gespecialiseerde proefdierenfokkers nog niet vertegenwoordigd zijn. Deze zijn wel vertegenwoordigd in het IvD-platform. Mochten zich specifieke onderwerpen voordoen die specifiek dierfokkers betreft, dan kunnen zij eventueel in een aparte werkgroep plaatsnemen.

3. Rol gebruikersplatform

De gebruikers hebben schriftelijk een voorstel/beschrijving gedaan van hun rol. De CCD wordt hierop om een reactie gevraagd. De CCD geeft aan dat de rol van het gebruikersplatform zich moet toespitsen op hetgeen uit art. 19, tweede lid, van de Kaderwet ZBO's volgt: het doen van voorstellen tot verbeteringen van werkwijzen en procedures. Het gebruikersplatform is een overlegorgaan dat vanuit een hoger abstractieniveau op de operationele zaken haar visie kan geven. Het gebruikersplatform is in strikt formele zin geen adviesorgaan, deze rol is voorbehouden aan het NCad. Ook is zij geen Raad van Toezicht, zoals zou kunnen worden gelezen in de beschrijving van het gebruikersplatform. De CCD geeft aan dat in haar visie het gebruikersplatform de achterban vertegenwoordigt en feedback vanuit het gebruikersplatform daarom veel gewicht heeft. Overigens kunnen voorstellen tot verbeteringen ook gedaan worden via het algemene e-mailadres van de CCD; info@zbo-ccd.nl.

Aan de hand van de beschrijving van het gebruikersplatform zal de CCD de tekst aanpassen. Deze wordt na aanpassing, gepubliceerd op de website.

4. Uitvoeringskaders

De concept beleidsregels over meldingen leveren naast meer redactionele opmerkingen ook een aantal meer fundamentele opmerkingen op. De beleidsregels dienen een nadere invulling te geven voor de melding in het kader van artikel 10c en de wijziging van een vergunning in het kader van artikel 10a5 van de Wod. Door de CCD zijn de ontvangen commentaren van leden van het gebruikersplatform rondgezonden, maar de overige commentaren om privacy redenen niet. De CCD zal bezien of ze in de toekomst dergelijke commentaren –met toestemming en al dan niet anoniem- zoveel mogelijk met het gebruikersplatform kan delen.

Het gebruikersplatform spreekt haar zorg uit over de verantwoordelijkheid van de vergunninghouder bij het achterwege blijven van een melding en vraagt zich af of de IvD hiervoor niet verantwoordelijk zou moeten zijn. De CCD geeft de context van de beleidsregels weer. De beleidsregels dienen ter begeleiding van de IvD bij het bepalen of iets meldingswaardig is. Verder houdt de CCD zich aan de Wod en zet de grote stap naar 'melding achteraf', hetgeen het werkveld ten goede zou moeten komen. Of iets een melding is kan de IvD eventueel afstemmen met de toezichthouder NVWA. De vergunninghouder is verantwoordelijk voor het instellen van een IvD die dient vast te stellen of iets een melding is.

De toezichthoudende rol van de NVWA zal nadrukkelijker worden benoemd in de Toelichting op de beleidsregels meldingen, zodat voor vergunninghouders en IvD's duidelijk is dat het wettelijk toezicht op naleving daar is belegd. Ook kijkt de CCD of subjectieve begrippen geconcretiseerd kunnen worden. Bij een evaluatie (min. 1 jaar later) kan worden geëvalueerd of de CCD –binnen de grenzen van de wet- een redelijk werkbaar stelsel heeft neergezet, en of de wijze van melden heeft bijgedragen aan 3V-beleid. Vanuit het gebruikersplatform wordt met verwijzing naar de Memorie van Toelichting bepleit dat de meldingen niet dienen voor het toezicht, maar hopelijk informatie over de ontwikkelingen m.b.t. 3V's ontsluiten die de CCD dan kan delen. De CCD wijst erop dat de Memorie van Toelichting ook het belang van meldingen voor het toezicht beschrijft.

5. Evaluatie CCD

Er staan een aantal evaluaties voor de deur. Zo wordt in 2019 conform de kaderwet ZBO een brede evaluatie van de CCD uitgevoerd, gevolgd door een evaluatie van de wet in waarschijnlijk 2020. Parallel wordt door Brussel momenteel een pre-evaluatie op de richtlijn uitgevoerd als opmaat naar de formele evaluatie in 2017/2018. De nu bedoelde evaluatie zou een meer (beperkte) operationele evaluatie moeten zijn, gericht op de gebruikers in het werkveld: is informatie toegankelijk, waar loopt het veld tegen aan in samenwerking met CCD etc.

Door een gebruiker van het platform is bij evaluaties aandacht gevraagd voor goede kengetallen en vergelijking met het buitenland.

Met de gebruikers wordt al kort stilgestaan bij de ontwikkelingen van de afgelopen bijna 2 jaar. De gebruikers geven aan dat de overgang van de oude naar de nieuwe stijl voor o.a. de onderzoekers en IvD's veel tijd en moeite kost, bijvoorbeeld in het adviestraject door de IvD's aan de onderzoekers. Maar dat het nieuwe stelsel ook duidelijk een impuls heeft gegeven aan de totstandkoming van goed omschreven projecten. De CCD benadrukt tevreden te zijn over de ontwikkeling die het werkveld heeft gemaakt. Het adviestraject van de IvD's heeft een flinke kwaliteitsslag gemaakt, hetgeen de CCD terug ziet in de projectaanvragen. De CCD laat weten waar zij zelf nog stappen in wil maken. Benoemd wordt dat de CCD het vergunningsverleningsproces verder wil versnellen en de schat aan informatie die vanuit het werkveld beschikbaar komt overzichtelijk wil ontsluiten zodat iedereen hiervan kan leren. Ook wil zij nog stappen maken bij de invulling van het NCad advies "Genetisch gemodificeerde dieren in voorraad gedood".

Bij de bespreking komt ook de duur van het vergunningsverleningsproces aan bod. De gebruikers hebben de impressie dat deze onnodig lang is. De CCD vraagt zich af hoe lang het traject duurt voorafgaand aan de vergunningsaanvraag, hier heeft zij geen invloed op. Bij het klanttevredenheidsonderzoek kan eventueel een stuk opgenomen worden over de lengte van het voortraject, zodat de CCD beschikt over concrete cijfers.

6. Positie van internationaal opererende bedrijven, academische instellingen en instituten

Internationaal opererende bedrijven, academische instellingen en instituten worden geconfronteerd met verschillende (nationaal bepaalde) wettelijke regimes rond of implementatie van richtlijnen over dierproeven. Hoewel de CCD moet opereren binnen de wettelijke kaders vastgelegd in de Wod en ook hecht aan een zorgvuldige afweging, begrijpt zij de zorg die wordt uitgesproken.

De CCD geeft aan dat zij jaarlijks een gesprek heeft met beleid en dit punt in dat gesprek kan benoemen. Ook zal de CCD in 2017 onderzoeken of zij, binnen de kaders van de Nederlandse wetgeving, tot een verdere afstemming kan komen met omliggende landen.

7. Doorkijk naar 2017

Besproken wordt wat volgens het gebruikersplatform in 2017 prioriteit zou moeten krijgen. Wat het gebruikersplatform betreft zijn dit onder andere de punten die bij deze bijeenkomst besproken worden. Daarnaast vraagt het gebruikersplatform aandacht voor een verbeterde communicatie met IvD's en DEC's voor begeleiding bij de aanvraag en uitleg bij een

afgekeurde aanvraag. Aangezien de verbeteringslag bij aanvragen grotendeels van IVD's en DEC's vandaan komt, moet hier extra aandacht voor komen. De CCD neemt dit mee naar 2017. De CCD geeft daarbij wel aan dat hier de afgelopen periode al stappen in gemaakt zijn, zo nodigt de CCD een aanvrager uit voor een bespreking op kantoor indien de CCD het voornemen heeft een projectaanvraag af te keuren. Dit draagt bij aan een (algemene) verbetering van projectaanvragen.

Eén van de gebruikers geeft daarnaast aan dat hij graag zou zien dat de IVD's niet verplicht bij het voortraject betrokken hoeven te worden, omdat er voldoende kennis aanwezig is bij DEC's en CCD om het voortraject goed te begeleiden. Dit zou een vermindering in lastendruk tot gevolg hebben en beter aansluiten bij Europese wetgeving. De betreffende gebruiker pleit daarmee voor een wetswijziging naar de betrokkenheid van de IVD's in het voortraject wettelijk is vastgesteld in de Wod. Andere leden van het gebruikersplatform wijzen juist op de nuttige rol die de IVD's hebben om te komen tot projectvoorstellen, waarin de 3V's goed zijn afgewogen.

Daarnaast wordt de afloop van het overgangsregime besproken. De CCD bereikt berichten dat er nog een hausse aan aanvragen te wachten staat. Omdat de CCD zich graag tijdig wil voorbereiden worden de gebruikers gevraagd mee te denken in hoe we aanvragers stimuleren zo vroeg mogelijk aanvragen in te dienen om ontstopping eind 2017 te voorkomen. De CCD zou graag inschattingen over aantallen vernemen en stelt voor hierom te vragen in een brief aan de instellingen. De gebruikers ondersteunen dit idee. Een brief zal worden verzonden aan de instellingsvergunninghouders, met afschrift aan onder andere de IVD's.

8. Gebruik beide geslachten

Het gebruik van beide geslachten is een belangrijk aandachtspunt voor de CCD. Inmiddels is door een rechtelijke uitspraak de bevoegdheid van de CCD hierin bevestigd. De CCD heeft een notitie ingebracht om met het veld de bestaande werkwijze, met inachtneming van het recente advies van de NCad, verder te verbeteren. Het gebruikersplatform vreest eerder voor een verhoging van het aantal proefdieren als gevolg van de werkwijze van de CCD. De CCD hoort graag als er een effectievere manier is om dieren in voorraad gedood te verminderen, eventueel kan hiervoor een werkgroep ingesteld worden, bestaande uit pragmatisch ingestelde mensen, die weten hoe zaken in de praktijk uitpakken en een beeld hebben wat wel en niet effectief is om tot een (nog) betere benadering te komen. Deze werkgroep kan al ingesteld worden nog voor de termijn voor beroep is verstreken. De CCD wil hierin het initiatief nemen, waarbij de uitkomst tijdig wordt besproken in het gebruikersplatform.

9. Wob

De CCD afdoening van Wob-verzoeken leidt, zowel voor de CCD als instellingen en DEC's, tot veel inzet en correspondentie en risico op ongewenste openbaarmaking. Eerder heeft de CCD met verzoek om algemene zienswijze en een handreiking om uitzonderingen te motiveren enige vermindering van de lasten proberen te bewerkstelligen. Toch blijft er ongenoegen. De CCD spreekt met het gebruikersplatform over de mogelijkheden die er, binnen de juridische grenzen, zijn om de administratieve lasten verder te beperken. Het gebruikersplatform brengt ter sprake gespecialiseerde expertise te willen consulteren om uit te zoeken of de Wob feitelijk aangrijpt op de aanvraagdossiers die bij de CCD berusten, dit omdat er op dit punt (publiceren NTS) speciale bepalingen

in de Wod zijn opgenomen. De CCD is er echter van overtuigd dat dit reeds voldoende is uitgezocht. De CCD en het geraadpleegde Ministerie van EZ beschikt over gespecialiseerde juristen op dit onderwerp. Ook let de CCD er op dat haar werkwijze aansluit bij die van de VWS, Ctgb, CBG en NVWA.

In de Wob procedure vraagt de CCD ook om inhoudelijk voldoende onderbouwde zienswijzen vanuit het werkveld. Het werkveld kan juridisch onderbouwd aangeven waarom informatie niet gedeeld kan worden. Mocht een belanghebbende openbaarmaking onwenselijk vinden, dan kan zij zelf juridisch advies hiervoor inwinnen. De CCD besluit na weging van de argumenten of zij hierin meegaat.

10. Werkafspraken, volgende vergadering

- De CCD past de tekst in het document over de rol van het gebruikersplatform aan. Deze wordt na aanpassing gepubliceerd op de website.
- De toezichthoudende rol van de NVWA zal goed worden benoemd in de Beleidsregels meldingen en de hierbij behorende toelichting, zodat dit voor de vergunninghouders en IvD's duidelijk is. Ook kijkt de CCD of subjectieve begrippen geconcretiseerd kunnen worden.
- Om een indicatie te krijgen van het aantal aanvragen in 2017 zal de CCD een brief sturen aan de instellingsvergunninghouders.

Het streven is een volgende bijeenkomst in januari 2017 plaats te laten vinden.

10. Sluiting

De voorzitter van de CCD sluit de bijeenkomst.